

**Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i., Na Slovance 1999/2, 182 21 Praha 8**

**Vnitřní předpisy veřejné výzkumné instituce**

**SMĚRNICE**

<b>Dokument č.</b>	S/9	<b>Verze</b>	1.00
<b>Platnost od</b>	2. 1. 2014	<b>Spisový a skartační znak</b>	02.0.1 / A5

**STATUT INTERNÍHO AUDITU**

	<b>Pozice</b>	<b>Jméno</b>	<b>Podpis</b>	<b>Datum</b>
<b>Zpracoval</b>	Správce dokumentace	Jarmila Barešová v. r.		15. 11. 2013
<b>Předložil</b>	Vedoucí THS	Kristýna Knetlová v. r.		15. 11. 2013
<b>Schválil</b>	Ředitel FZÚ	Jan Řídký v. r.		12. 1. 2014

<b>Evidence změn</b>	<b>Popis změny</b>
1.	
2.	
3.	
5.	

## OBSAH

1	Pojmy .....	3
2	Účel .....	3
3	Rozsah platnosti .....	3
4	Poslání interního auditu .....	3
5	Cíle interního auditu .....	4
6	Postavení a působnost interního auditu .....	4
7	Rozsah činností interního auditora .....	4
8	Profil auditora .....	5
9	Oprávnění interního auditora .....	5
10	Odpovědnost interního auditora .....	6
11	Povinnosti interního auditora .....	6
12	Podávání zpráv .....	6
13	Vztah interního auditora k ostatním útvarym ústavu a orgánům veřejné správy .....	7
14	Závěrečná ustanovení .....	7
15	Přílohy .....	7

## **1 Pojmy**

Auditovaný subjekt	Útvar či útvary, ve kterém probíhá auditní šetření
Kontrolní proces	Nástroj managementu pro objektivní hodnocení vykonané práce z hlediska vytyčených cílů, jehož cílem je korekce pracovních procesů tak, aby bylo cílů co nejfektivněji dosaženo. Kontrolní procesy mají preventivní charakter a skládají se ze tří kroků – stanovení standardu, měření z hlediska stanoveného standardu a korekce zjištěných odchylek od standardů a plánů
Řízení rizik	Soustavná systematická činnost sloužící k identifikaci, ohodnocení a řešení potenciálních rizik; povinnost řídit rizika vyplývá ze ZFK; ve FZÚ bude způsob řízení rizik popsán v samostatné metodice
Standardy Interního auditu	Mezinárodní standardy pro profesní praxi interního auditu; <a href="http://www.interniaudit.cz/ippf/interaktivni-prehled.php">http://www.interniaudit.cz/ippf/interaktivni-prehled.php</a>
VKS	Vnitřní kontrolní systém; jedná se o procesy, činnosti a postupy ovlivňované managementem a pracovníky, které jsou navrženy k dosažení cílů s různým stupněm účinnosti a formalizace; ve FZÚ je VKS ošetřen Směrnicí o vnitřním kontrolním systému
Vyhláška	<a href="#">Vyhláška Ministerstva financí č. 416/2004 Sb.</a> , kterou se provádí zákon o finanční kontrole
ZFK	<a href="#">Zákon 320/2001 Sb.</a> , o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole) ve znění pozdějších předpisů

## **2 Účel**

V souladu se Standardy Interního auditu a s legislativou platnou v České republice, stanovuje tento Statut poslání, úkoly, pravomoci a odpovědnosti funkce interního auditu ve Fyzikálním ústavu AV ČR, v. v. i. (dále jen „FZÚ“).

## **3 Rozsah platnosti**

Směrnice je platná a závazná pro všechny zaměstnance a pracoviště FZÚ.

## **4 Poslání interního auditu**

- 1) Interní audit je nezávislá, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na zlepšování účinnosti řídících a kontrolních procesů, systémů řízení rizika a řízení a správy FZÚ.
- 2) Interní audit pomáhá FZÚ dosahovat cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizika a kontrolních procesů a řízení a správy FZÚ. Zahrnuje tak nezávislé a objektivní přezkoumávání a vyhodnocování vnitřního kontrolního systému (dále jen „VKS“) ve vztahu k dodržování právních předpisů a přijímání opatření, k systému rozpoznávání a snižování rizik, k plnění provozních a finančních kritérií v činnostech FZÚ. Posuzuje, zda zavedený VKS je dostatečně účinný, efektivní a reaguje na změny právních, ekonomických, provozních a jiných podmínek a zda poskytuje řediteli FZÚ spolehlivé a včasné informace.
- 3) Interní audit nelze pověřovat činnostmi, které jsou v rozporu s nezávislým výkonem jemu stanovených úkolů, nebo přenášet na něj jakékoli povinnosti nebo zodpovědnosti, které nesouvisí s auditní činností.

## **5 Cíle interního auditu**

Cílem interního auditu je:

- a) napomáhat nezávislou, objektivní, hodnotící a konzultační činností, v souladu se všeobecně respektovanými principy a mezinárodně uznávanými standardy, k hospodárnému, efektivnímu a účelnému fungování FZÚ;
- b) pomocí svých doporučení přispívat k nápravě zjištěných nedostatků, ke zdokonalování kvality VKS a k předcházení nebo zmírňování rizik spojených s činností FZÚ;
- c) poskytovat informace, zda uplatňovaný systém řízení procesů směruje k účelnému a hospodárnému využití veřejných prostředků.

## **6 Postavení a působnost interního auditu**

- 1) Činnost interního auditu zajišťuje a je za ni odpovědný interní auditor.
- 2) Postavení interního auditu upravuje ZFK. Jeho působnost stanovuje Organizační řád FZÚ.
- 3) S ohledem na požadavek nezávislosti je interní audit organizačně oddělen od řídících a výkonných útvarů FZÚ.
- 4) Interního auditora jmenuje a odvolává ředitel FZÚ.

## **7 Rozsah činností interního auditora**

- 1) Interní auditor se řídí tímto statutem, při své činnosti postupuje v souladu s ZFK a Vyhláškou a další metodikou vydanou FZÚ.
- 2) Obecná role interního auditora spočívá v nezávislém a objektivním přezkoumávání a vyhodnocování činností, procesů a VKS FZÚ; na základě svých zjištění předkládá řediteli doporučení ke zdokonalování kvality VKS, k předcházení nebo zmírnění rizik a k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků.
- 3) Interní auditor poskytuje také konzultační činnost, která přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik, řídících a kontrolních procesů a správy a řízení procesů. Poskytování konzultační činnosti interním auditorem neznamená, že doporučení a hodnocení ze strany interního auditora nahrazuje jiné činnosti vedoucích zaměstnanců nebo osvobozuje další osoby od odpovědností, které jim byly přiděleny. Úkony prováděné interními auditory v oblasti konzultační činnosti, získávání informací a sběru dat nelze zaměňovat s plánovanými či ad hoc auditními akcemi, ani je s nimi v případě, že nesouvisejí s jejich předmětem, slučovat.
- 4) Interní auditor nenahrazuje činnosti věcně příslušných útvarů při řešení, vytváření, zavádění a zajištění vlastních vnitřních řídících a kontrolních systémů, včetně stanovených postupů, ani řídící kontrolo a řízení rizik v odpovědnosti příslušných vedoucích zaměstnanců.
- 5) Interní audit neposkytuje záruku, že budou odhalena všechna rizika nebo že nastavení vnitřního kontrolního systému je naprostě dostatečné.
- 6) Interní auditor hodnotí adekvátnost a efektivnost řídících a kontrolních mechanismů týkajících se řízení FZÚ, procesů a informačních systémů, stanovuje cíle auditních činností v souladu se střednědobými a ročními plány auditu a vykonává auditní činnost v souladu s těmito plány.

Hodnocení a výkon auditní činnosti se týkají především:

- spolehlivosti, integrity a přesnosti finančních a provozních informací;
- efektivity procesů;

- účinnosti procesů;
- dodržování obecně závazných právních předpisů a vnitřních předpisů FZÚ;
- zajištění ochrany veřejných prostředků proti negativním rizikům;
- dodržování hospodárného, efektivního a účelného výkonu při správě veřejných prostředků;
- účinnosti a spolehlivosti vnitřního kontrolního systému;
- systému řízení rizik;

dále poskytuje interní auditor objektivní informace o tom:

- zda je účetnictví ve FZÚ vedeno správně, úplně, průkazně, srozumitelně a přehledně, způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů;
- zda je zabezpečena funkčnost a bezpečnost automatizovaných informačních systémů;
- zda jsou zavedeny účinné prostředky k ochraně aktiv a vnitřní kontrolní systém FZÚ dostatečně ošetřuje rizika trestné činnosti nebo jiného chování, které má nežádoucí vliv na snižování aktiv a zda je vyvinut systém shromažďování informací o těchto jevech, včetně jejich vyhodnocování.

## **8 Profil auditora**

Požadavky na úroveň profesionálního chování interního auditora vycházejí ze Standardů Interního auditu, z doporučení obsažených v Etickém kodexu mezinárodního Instituta interních auditorů a jsou zakotveny v Etickém kodexu Interního auditora, který je Přílohou tohoto Statutu.

## **9 Oprávnění interního auditora**

Interní auditor je oprávněn

- a) stanovit koncepci činnosti interního auditu v souladu s právními předpisy a auditorskými standardy;
- b) účastnit se porad vedení, porad vedoucích zaměstnanců a všech důležitých jednání ve FZÚ a obdržet kopie zpráv a informací předaných externími kontrolními orgány;
- c) podávat návrhy na zahájení operativních auditů či šetření;
- d) vytvářet a upravovat dokumenty stanovující pracovní postupy pro výkon interního auditu;
- e) stanovit rozsah, zaměření, typ, cíl, program, časové rozvržení dle charakteru auditované oblasti;
- f) určit útvary, činnosti či procesy, kde bude audit proveden;
- g) mít přístup k informacím, dokladům, systémům a operacím, které souvisejí s auditovanou činností, včetně informací potřebných pro sestavení plánů interního auditu, přípravu auditu a sledování opatření k nápravě;
- h) vstupovat do všech objektů a pracovišť FZÚ;
- i) vyžadovat předložení všech požadovaných dokumentů, dokladů, včetně originálů, nahlížet do písemností a médií, vyhotovovat fotodokumentaci, výpisy a jiné formy pro zdokumentování auditní činnosti;
- j) požadovat od vedoucích zaměstnanců auditovaných útvarů zajištění součinnosti a vytvoření podmínek pro rádné provedení auditu;
- k) vznášet dotazy; jednat se všemi pracovníky auditovaného útvaru bez ohledu na jejich postavení v soustavě řízení.

## **10 Odpovědnost interního auditora**

Interní auditor je odpovědný zejména za

- a) kvalifikovaný, efektivní a profesní výkon interního auditu v souladu s platnými právními předpisy, příslušnými předpisy EU, mezinárodně uznávanými standardy a dalšími interními předpisy;
- b) vypracování střednědobého a ročního plánu auditu na základě hodnocení rizik a za jejich předložení ke schválení řediteli FZÚ;
- c) plnění ročního plánu auditů a plnění případných zvláštních nařízených úkolů;
- d) hodnocení kvality VKS a předkládání doporučení ke zdokonalování kvality VKS, k předcházení nebo ke zmírnění rizik a k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků;
- e) projednávání závěrů z provedených auditů s odpovědnými pracovníky;
- f) předkládání zpráv z provedených auditů bez zbytečného odkladu řediteli FZÚ, popřípadě dalším dotčeným subjektům; v případě nesouladu stanovisek auditovaného útvaru a auditora bude součástí zprávy z auditu vyjádření obou útvarů s tím, že konečné rozhodnutí o přijetí či nepřijetí opatření k nápravě je plně v kompetenci ředitele FZÚ;
- g) sledování a evidenci opatření přijatých k nápravě zjištěných nedostatků, včetně nápravných opatření z auditů;
- h) vypracování souhrnné roční zprávy z vykonaných auditů a její předložení řediteli FZÚ;
- i) uchovávání auditních dokumentů v souladu se Spisovým a skartačním řádem FZÚ.

## **11 Povinnosti interního auditora**

Interní auditor je povinen

- a) písemně oznámit auditovanému subjektu termín zahájení auditu, rozsah, zaměření, typ, cíle, termíny a personální zajištění auditu; v odůvodněných případech lze zahájit auditní šetření i bez předchozího oznámení;
- b) provést audit hospodárně, účelně a v souladu se stanoveným programem;
- c) respektovat odpovědnosti pracovníků auditovaného subjektu za plnění jejich pracovních úkolů;
- d) nezneužívat získaných informací pro osobní prospěch a ani jiným způsobem, který je v rozporu s právními předpisy nebo zájmy FZÚ a o získaných informacích zachovávat mlčenlivost;
- e) při práci s utajovanými skutečnostmi a osobními údaji postupovat v souladu s příslušnými předpisy;
- f) neprovádět výkonné činnosti a nezasahovat do výkonných činností FZÚ, nezavádět postupy, nevypracovávat dokumenty, řídící rozhodnutí, nezapojovat se do jiných činností, které by mohly vést ke kompromisům narušujícím jeho nezávislost;
- g) po ukončení auditu neprodleně předat auditovanému útvaru převzaté dokumenty, pominou-li důvody k jejich převzetí.

## **12 Podávání zpráv**

- 1) Interní auditor předává výsledky své činnosti prostřednictvím písemných zpráv, které jsou výsledkem šetření, hodnocení a analýz uskutečněných v průběhu vykonaného auditu. Zpráva o výsledku interního auditu se předává:
  - řediteli FZÚ;

- vedoucímu auditovaného útvaru; v případě, že provedený audit prokázal nedostatky v dalším útvaru, předává interní audit vedoucímu tohoto útvaru pouze výpis čísti zprávy, která se ho bezprostředně týká.
- 2) Souhrnně se výsledky interního auditu uvádějí v roční zprávě, která je předkládána řediteli FZÚ v písemné podobě. Souhrnná zpráva obsahuje zejména:
- hodnocení obecné kvality VKS;
  - analýzu závažných nedostatků, které nepříznivě ovlivnily činnost FZÚ;
  - doporučení ke zkvalitnění řízení veškerých činností FZÚ a jeho VKS.
- 3) Souhrnná roční zpráva slouží jako podklad pro vypracování „Zprávy o výsledcích finančních kontrol“ dle ZFK.

### **13 Vztah interního auditora k ostatním útvarům ústavu a orgánům veřejné správy**

- 1) Interní auditor není závislý na žádném útvaru FZÚ nebo jeho činnosti.
- 2) Žádný útvar FZÚ není oprávněn zasahovat do činnosti interního auditora, zejména požadovat úpravy obsahu zprávy z provedeného auditu, které by neodpovídaly auditním zjištěním a opatřením provedeným v průběhu auditu.
- 3) Interní auditor nahrazuje činnosti ostatních útvarů FZÚ při řešení, vytváření, zavádění a zajištění vlastních řídících kontrolních systémů, analýzy rizik ani řídící kontroly v odpovědnosti příslušných vedoucích zaměstnanců.
- 4) Útvary FZÚ, které jsou definovány v metodice řízení rizik, předkládají internímu auditorovi jednou ročně, a to vždy k 30. 9. daného roku, mapu rizik, zpracovanou na základě analýzy rizik provedené ve smyslu ZFK. Konkrétní podoba a forma zpracování mapy rizik bude pro podmínky FZÚ konkretizována interní metodikou.
- 5) V rámci plnění nápravných opatření informuje auditovaný útvar písemně interního auditora o způsobu odstranění zjištěných nedostatků a realizaci navržených nápravných opatření, případně informaci o přijetí rizika.
- 6) Interní auditor poskytuje součinnost při zpracování roční zprávy o výsledcích finančních kontrol ve smyslu ZFK a prováděcí vyhlášky.
- 7) Auditované útvary provádějí hodnocení kvality provedeného auditu a jeho přínosu pro auditovaný útvar. Za tímto účelem je po závěrečném projednání zprávy z auditu předložen dotazník pro vyhodnocení kvality auditu.

### **14 Závěrečná ustanovení**

Tento Statut upravuje činnost interního auditu FZÚ. Změnu Statutu schvaluje ředitel ústavu.

### **15 Přílohy**

Příloha č. 1 – Etický kodex interního auditora

## **ETICKÝ KODEX INTERNÍHO AUDITORA**

### Interní auditor

- 1) vykonává svou práci v souladu s Ústavou České republiky, zákony a dalšími právními předpisy a zároveň činí vše nezbytné, aby jednal v souladu s ustanovením tohoto Kodexu
- 2) postupuje při plnění svých povinností a úkolů vždy objektivně, s patřičnou důkladností, prozíravostí a čestností
- 3) oznámí řediteli, že nemůže přijmout konkrétní úkol, neboť se jeho realizace může dostat do rozporu s nezávislým plněním jemu stanovené funkční náplně
- 4) se nikdy vědomě nezapojí do žádné nezákonné nebo nepatřičné činnosti, která by diskreditovala jeho, jeho profesi nebo FZÚ, jehož je zaměstnancem
- 5) se zdrží jakékolič činnosti, která by mohla být v rozporu se zájmy zaměstnavatele a která by mohla nepříznivě ovlivnit jeho schopnost plnit objektivně své úkoly a povinnosti
- 6) nepřijme peněžní ani nepeněžní plnění, které by mohlo narušit nebo být považováno za schopné narušit jeho profesní úsudek
- 7) zachází při plnění povinností opatrně a obezřetně s informacemi, které získá v průběhu své činnosti; nesmí používat důvěrnych informací v ničí prospěch, ani způsobem, který by byl v rozporu se zákonem nebo by byl na škodu zaměstnavatele
- 8) dodržuje vysokou úroveň způsobilosti, morálky a důstojnosti, zásadu mlčenlivosti o informacích získaných v průběhu své práce, pokud k tomu neobdrží výslovné svolení, případně pokud mu to neukládá zákonná nebo profesní povinnost
- 9) sdělí při vykazování výsledků své práce všechna důležitá fakta, která zjistí, a která nebudou-li sdělena, mohou buď zkreslit zprávy o posuzovaných skutečnostech, nebo mohou zakrývat nezákonné činnosti
- 10) průběžně usiluje o zvyšování své odbornosti, efektivnosti a kvality vlastní práce
- 11) nesmí v zájmu objektivnosti auditovat činnosti, za jejichž výkon nesl v minulosti odpovědnost
- 12) jedná při své pracovní činnosti vždy korektně s ostatními zaměstnanci i se zaměstnanci jiných orgánů či úřadů
- 13) řeší záležitosti spojené s výkonem interního auditu vždy objektivně bez zbytečných průtahů na základě skutkové podstaty, nikdy svévolně k újmě kohokoliv, ať již fyzické či právnické osoby
- 14) zásadně nepripustí, aby došlo ke střetu jeho soukromého zájmu s postavením interního auditora; v případě pochybností projedná konkrétní záležitost s ředitelem ústavu
- 15) nevykonává takové veřejné či politické činnosti, které by mohly narušit důvěru v jeho schopnost nestranně vykonávat povinnosti interního auditora
- 16) vyhýbá se takovým činnostem, chování či jednání, které by mohly ve svých důsledcích vést ke snížení důvěry či dokonce být příčinou jeho manipulace
- 17) vynakládá přiměřené úsilí, aby zajistil maximálně efektivní a ekonomické využívání svěřených finančních zdrojů, zařízení a služeb
- 18) v případě, že je požádán o jednání v rozporu s platnými zákony či vnitřním předpisy a pokyny, nebo které ve svých důsledcích může vést ke zneužití pravomoci, je povinen takové jednání odmítnout a současně neprodleně informovat o celé záležitosti ředitele ústavu

- 19) v případě zjištění skutečností nasvědčujících podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, zabezpečí zajištění příslušných dokladů, připraví podklady pro podání oznámení orgánů činným v trestním řízení a bez zbytečného odkladu informuje ředitele ústavu.